

euPASnewsletter

Profil a rozhovor o dopadoch TTIP na Slovensko

Daniel J. Ikenson

Riaditeľ Centra Herberta A. Stiefela pre štúdium obchodných politík, Cato Institute

Brusel, september 2013

Dan Ikenson je Riaditeľom Centra Herberta A. Stiefela pre štúdium obchodných politík na Cato Inštitúte, kde koordinuje a vykonáva výskum vo všetkých oblastiach medzinárodného obchodu a investičnej politiky. Od svojho nástupu do Cato v roku 2000 vydal Ikenson niekoľko desiatok článkov o rôznych aspektoch obchodnej politiky zameraných predovšetkým na výskum americko-čínskych obchodných vzťahov, bilaterálnych a multilaterálnych obchodných dohôd, globalizácie, obchodnej politiky USA, a tiež obchodných protopatrení, akým je napríklad antidumpingový režim.

Dan Ikenson aktívne pôsobí v oblasti medzinárodného obchodu už od roku 1990. Pred nástupom do Cato v roku 2000 bol Ikenson riaditeľom sekcie medzinárodného obchodu a plánovania v istej medzinárodnej poradenskej spoločnosti. Ešte pred tým spoluzakladal a viedol inú medzinárodnú firmu zameranú na obchodné poradenstvo vo Washingtone, DC. Na začiatku svojej kariéry pôsobil Dan Ikenson ako analytik obchodnej a antidumpingovej politiky vo viacerých organizáciách vo Washingtone, DC.

Okrem mnohých článkov a štúdií je Ikenson spoluautorom knihy *Antidumping Exposed: The Devilish Details of Unfair Trade Law*. Svedčil pred výbormi Kongresu vo viacerých prípadoch týkajúcich sa medzinárodných obchodných politík. Pravidelne vystupuje v spravodajských programoch mnohých televíznych staníc, vrátane PBS, CNN, CNBC, Bloomberg TV, MSNBC, ABC News, Fox News, Fox Business News a NPR. Ikensonove články boli publikované vo viacerých známych novinách a magazínoch, vrátane Wall Street Journal, Wall Street Journal Asia, Los Angeles Times, USA Today, Chicago Tribune, Washington Times, Detroit News, Forbes, a National Review. Dan Ikenson má titul z ekonómie z George Washington University.

Pri príležitosti prvého pracovného stretnutia za okrúhlym stolom, ktoré realizuje Podnikateľská aliancia Slovenska v rámci projektu **TTIP – Jedinečná šanca na rast firiem na Slovensku (?)** dňa 12. septembra 2013, nám pán Ikenson poskytol krátky rozhovor:

Prečo je dôležité uzatvárať dohody o voľnom obchode medzi krajinami?

Najdôležitejší cieľ dohôd o voľnom obchode je vytvorenie voľných trhov a ich rozšírenie nad rámec politických hraníc. Čím väčšia populácia a väčší počet podnikov podlieha rovnakým pravidlám, tým je viac priestoru pre špecializáciu a úspory z rozsahu. Toto sú hlavné súčasti hospodárskeho rastu. Eliminácia taríf zabezpečí odstránenie umelo vytvorených bariér brániacich prístupu na trh. Je však potrebné odstrániť ďalšie prekážky akými sú najmä rozdiely v regulačných bariérach, nekoherentné štandardy a právne bariéry. Tieto majú za následok neefektívnosť, ktorá zdvíha cenu tovarov a služieb a ochudobňuje ekonomiky o rast.

euPASnewsletter

Aký prínos bude mať TTIP pre malé krajiny ako je Slovensko?

Malé krajiny, rovnako ako malé a stredne veľké podniky, sú relatívne viac znevýhodnené obchodnými bariérami než veľké krajiny a podniky. Veľkí hráči môžu dlhšie znášať neefektívne obchodné bariéry a často nachádzajú strategické výhody voči konkurencii práve v takýchto opatreniach. Menšie krajiny a podniky sú agilnejšie a skôr dokážu využiť výhody plynúce z odstránenia bariér a hospodárskej súťaže na väčšom trhu. Zlepšenie prístupu na svetové trhy, väčší objem dostupného zahraničného kapitálu, zníženie nákladov na importovanie základných surovín a medziproduktov a hlbšia integrácia do procesov medzinárodného obchodu sú hlavné prínosy TTIP pre krajiny ako je Slovensko.

Na ktoré odvetvia bude mať TTIP najväčší dopad?

Je pravdepodobné, že TTIP neprinesie svoje ovocie hneď, ale ak dohoda splní to, čo sľubuje, odvetvia, ktoré dnes trpia v dôsledku nekoherentných regulácií budú profitovať z dohody najviac. Ide najmä o chemický, farmaceutický, automobilový, strojársky, poľnohospodársky a potravinársky priemysel. Je však veľmi pravdepodobné, že služby, ako napríklad preprava, zostanú imúnne voči reformám, ktoré by do odvetví priniesli väčšiu súťaž a boli by prínosom pre ekonomiky na oboch kontinentoch a v celom svete.

Aké sú hlavné témy, ktorým je potrebné sa venovať počas negociácií o TTIP?

Existuje vyše dvadsať legitímnych tém, ktorým by sa negociácie o TTIP mali venovať. Nanešťastie, mnohé budú buď zmietnuté zo stola alebo sa im bude venovať len povrchné. Podľa mňa, päť najdôležitejších tém zahŕňa:

1. Odstránenie taríf na všetky produkty. Priemerné tarify v USA sú 3.5% a 5.3% v EU. Neexistuje žiadny dôvod, aby takéto prekážky existovali v medzinárodnom obchode 21. storočia.
2. Harmonizácia štandardov a regulácií na vyrobené produkty
3. Harmonizácia regulačného procesu pri schvaľovaní produktov a dodržiavaní zdravotných a bezpečnostných štandardov
4. Harmonizácia hygienických štandardov, ktoré sa príliš často používajú na zamaskovanie umelých bariér pre prístup na trh.
5. Sprístupnenie verejného obstarávania pre transatlantický obchod